

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9193/2023
11.05.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић, Радославе Мађаров, Драгане Бољевић и Бранке Дражић, чланова већа, у ванпарници предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Борко Зимоњић, адвокат из ..., против противника предлагача „Коридори Србије“ ДОО из Београда, чији је пуномоћник Драгана Николић Јовановић, адвокат из ..., ради одређивања новчане накнаде за експроприсану непокретност, одлучујући о ревизији противника предлагача, изјављеној против решења Вишег суда у Краљеву Гж 97/23 од 17.01.2023. године, у седници већа одржаној 11.05.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији противника предлагача, изјављеној против решења Вишег суда у Краљеву Гж 97/23 од 17.01.2023. године, као изузетно дозвољеној ревизији.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија противника предлагача, изјављена против решења Вишег суда у Краљеву Гж 97/23 од 17.01.2023. године.

Образложење

Решењем Вишег суда у Краљеву Гж 97/23 од 17.01.2023. године, одбијена је као неоснована жалба противника предлагача и потврђено решење Основног суда у Краљеву Р1 389/21 од 26.10.2022. године, којим је одређена, новчана накнада за експроприсану катастарску парцелу број .., површине 36 ара 50 м², уписане у лист непокретности број .. КО ..., ради изградње дела аутопута Е-761 Појате – Прељина, деоница Крушевац (Кошеви) – Адрани – депонија 20, у износу од 1.590.779,50 динара (став први изреке првостепеног решења), новчана накнада за биљне културе са експроприсане катастарске парцеле ближе описане у ставу првом изреке решења у износу од 46.501,00 динара (став други изреке првостепеног решења), обавезан противник предлагача да на име накнаде за експроприсану непокретност ближе описану у ставу првом изреке решења, као и за биљне културе, предлагачу исплати укупан износ од 1.637.280,50 динара, са законском затезном каматом од 26.10.2022. године до исплате (став трећи изреке првостепеног решења) и на име трошкова поступка исплати износ од 133.250,00 динара, са законском затезном каматом од извршности решења до коначне исплате (став четврти изреке првостепеног решења).

Против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно окончан, противник предлагача је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној примени члана 404. Закона о парничном поступку.

Врховни суд је на основу члана 404. и 420. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11 ... 18/20) а у вези члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку – ЗВП („Службени гласник СРС“ број 25/82, 48/88 и „Службени гласник РС“ број 46/95 ... 14/22) оценио да ревизија противника предлагача није изузетно дозвољена.

Чланом 1. Уредбе о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате – Прељина („Службени гласник РС“ број 10/20) утврђен је Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате – Прељина, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део. Одредбом чланом 4. став 1. ове уредбе, прописано је да Просторни план представља основ за директно спровођење издавањем локацијских услова, израду техничке документације, формирање грађевинских парцела јавних намена, прибављање дозвола, односно стварање услова за изградњу аутопута, у складу са Законом о планирању и изградњи. Чланом 8. ове уредбе да, ступањем на снагу ове уредбе престаје да важи Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, доница Појате – Прељина („Службени гласник РС“ број 98/13).

Одредбом члана 83. став 2. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ број 72/09 ... 52/21) је прописано да, ступањем на снагу планског документа којим је промењена намена земљишта у грађевинско земљиште, власници тог земљишта стичу права и обавезе прописане овим законом и подзаконским актима донетим на основу закона, без обзира на чињеницу што орган надлежан за упис на непокретностима и правима на њима није спровео промену у јавној књизи о евиденцији непокретности и права. Одредбом члана 88. став 9. овог закона је прописано да, од дана ступања на снагу планског документа којим је извршена промена намене пољопривредног и шумског земљишта у грађевинско земљиште, власник таквог земљишта остварује сва права власника на грађевинском земљишту, у складу са овим законом.

Одредбом члана 42. став 1. Закона о експропријацији („Службени гласник РС“ број 53/95 ... „Службени гласник РС“ број 23/01 ... 106/16 – аутентично тумачење) је прописано да накнада за експроприсано пољопривредно земљиште и грађевинско земљиште одређује се у новцу према тржишној цени таквог земљишта, ако законом није друкчије прописано. Одредбом става 2. овог члана, да, процену тржишне цене из става 1. овог члана врши орган надлежан за утврђивање пореза на пренос апсолутних права на непокретностима. Одредбом члана 52. став 4. овог закона, да, ако ранији сопственик није био у могућности да скине усеве и убере плодове, услед тога што је кориснику експропријације дозвољено да отпочне радове пре скидања усева или убирања плодова, ранији сопственик има право на накнаду за усеве или плодове према тржишној цени, по одбитку потребних трошкова које би имао од жетве или бербе.

Задатак Пореске управе, по оцени ревизијског суда, није да одређује тржишну цену експроприсане непокретности, већ да врши њену процену, при чему је, у случају да се не постигне споразум о накнади, једино суд надлежан да у ванпарничном поступку одреди накнаду за експроприсану непокретност. Накнада коју је проценила Пореска управа представља најнижи износ накнаде за експроприсану непокретност коју суд може одредити. Из одредбе члана 136. став 2. Закона о ванпарничном поступку, произлази да суд, поред процене коју је дала Пореска управа може да изведе и друге доказе које учесници предложе и да одреди вештачење, уколико процени да су од значаја за одређивање накнаде. На одлуци надлежног суда је да ли је процењена вредност експроприсаних непокретности коју је дала овлашћена Пореска управа, заиста и тржишна вредност коју гарантује члан 58. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“ бр 98/06 и 115/21), под условом да суд такву вредност одреди и утврди у поступку који је у складу са законом.

У конкретном случају Врховни суд је, ценећи целокупан чињенични и правни основ закључио да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији противника предлагача као изузетно дозвољеној ревизији, с обзиром на то да нема потребе за разматрањем правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе или потребе новог тумачења права, имајући у виду да је пре предметне експропријације ступила на снагу наведена Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате – Прељина, уз закључак другостепеног суда да пропуст надлежног државног органа да изврши пренамену земљишта у катастру непокретности не може бити на штету предлагача као власник предметних парцела, због чињенице да се стање у катастру непокретности разликује од стварног стања. Поред тога, утврђена вредност од стране Пореске управе доведена је у сумњу и вештачењем је утврђена тржишна цена експроприсане непокретности. Због битне повреде одредаба парничног поступка посебна ревизија се не може изјавити, с обзиром на то да битна повреда одредаба парничног поступка није прописана као разлог за изјављивање посебне ревизије чланом 404. став 1. ЗПП.

Из наведених разлога, Врховни суд је на основу члана 404. и 420. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни суд је испитао дозвољеност ревизије у границама својих овлашћења на основу члана 410. став 2. тачка 5. а у вези члана 413. и 420. ЗПП и 30. став 2. ЗВП и утврдио да ревизија противника предлагача није дозвољена.

Иницијални акт (предлог предлагача) је поднет 14.09.2021. године. У истом је вредност предмета спора означена у износу од 1.282.151,00 динара, да би предлагач поднеском од 27.07.2022. године, определио вредност предмета спора повећањем на износ од 1.637.280,50 динара.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП је прописано да, ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Како у овом ванпарничном предмету вредност предмета спора представља износ од 1.637.280,50 динара, који је противник предлагача обавезан да плати предлагачу, а која вредност предмета спора не прелази меродавну вредност за дозвољеност ревизије у динарској противвредности од 40.000 евра, то ревизија противника предлагача није дозвољена на основу члана 403. став 3. ЗПП.

Из наведених разлога, Врховни суд је на основу члана 413. и 420. ЗПП, одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић